

Μπροστά 7% η Ν.Δ.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Π. ΚΑΦΕΤΖΗΣ

Η πανελλαδική δημοσκόπηση, η παρουσίαση της οποίας αρχίζει σήμερα στην «Κ.Ε.», διεξήχθη, ήδη το μεγαλύτερο μέρος της, στη «θερμή φάση», η οποία διαμορφώθηκε από την πρόσφατη δυναμική της «υπόθεσης Αμντουλάχ Οτσαλάν».

Κατά συνέπεια, η οποία ερμηνεία των δεδομένων της πρέπει να είναι αναμενόμενη με τη βασική αυτή προσδιοριστική παράμετρο και να τηρεί τις επιφυλάξεις που είναι ούτως ή άλλως επιβεβλημένες και από τον ποσοτικό χαρακτήρα της.

Στην προκειμένη περίπτωση, τα όρια τα οποία τίθενται στα συμπεράσματα της δημοσκόπησης είναι ακόμα πιο σαφή και ανελα-

φω των τελευταίων χρόνων. Αυτό, από μόνο του είναι στοιχείο έντονης ρευστότητας στις σχέσεις των δύο κομμάτων με το εκλογικό σώμα, σε τροχιά «κομματικών αποσυνταυτίσεων».

3 Τρίτο στοιχείο, αποτελεί η σταθερότητα απήχησης των μικρών κομμάτων με σαφή θετική αυξητική τάση για το ΚΚΕ και, κυρίως, το ΔΗΚΚΙ.

Η διαφορά μεταξύ Ν.Δ. (27,9%) και ΠΑΣΟΚ (21,1%) μεγαλώνει. Το σκηνικό όμως θα ανατραπεί με τη «σφήνα» Αβραμόπουλου

στικά από αυτά που θα ετι-
δεντο σε μια έρευνα υπό
συνθήκες μη-εξαιρετικής
πολιτικής συγκυρίας: σε πε-
ριόδους όπως αυτή της υπό-
θεσης Οτσαλάν ο ποσοτικός
χαρακτήρας της μέτρησης α-
δυνατεί να συλλάβει παρα-
μέτρους συμπεριφοράς του
κοινού, που μόνον μια **ποιο-
τική** έρευνα θα μπορούσε να
προσεγγίσει. Αυτή μόνο
θα φωτισγράφιζε το βαθμό ε-
μπρός της «συγκυρίας
Οτσαλάν» στις τάσεις της
κοινής γνώμης σε διάκριση
από το βαθμό επιρροής της
μεσοπροσέγγισης συγκυρίας.

Στο πλαίσιο των επιστη-
μονικών αυτών πρέπει να
αναγνωσθεί και ο συσχετι-
σμός των κομμάτων, όπως
καταγράφεται στην προθε-
ση ψήφου του εκλογικού
σώματος (πίνακας 1).

1 Η διαφορά Ν.Δ. και
ΠΑΣΟΚ πλησιάζει τις 7
μονάδες (6,8%), βρίσκεται
περίπου σταθεροποιημένη
στα επίπεδα που έχουν κα-
ταγραφεί (π.χ. έρευνα «Τά-
σεων» της MRB, Δεκέμ-
βριος 1998, διαφορά 6,5%).
■ Το ποσοστό για το κυβερ-
νών κομμα είναι χαμηλό
και ίσως το χαμηλότερο του
τελευταίου χρόνου, χωρίς ό-
μως - και αυτό είναι επίσης
basico στοιχείο - να συνο-
δεύεται από ένα υψηλό πο-
σοστό για το κομμα της α-
ξιωματικής αντιπολίτευσης,
που βρίσκεται σαφώς κάτω
του ορίου του 30%.

2 Αποτέλεσμα αυτού του
συσχετισμού είναι τα
δύο μεγάλα κομματα να
μην αθροίζουν 50%, να εμ-
φανίζεται, δηλαδή, ένα από
τα συχνότερα δικομματικά
ποσοστά στην προθεση ψή-

4 Όμως, το κατ' εξοχην εν-
δεικτικό στοιχείο της α-
ποσταθεροποίησης του δι-
κομματικού πολιτικού πλαι-
σιου πολιτικών αντιπροσω-
πεύσεων είναι το εξαιρετικά
υψηλό ποσοστό που συγκε-
ντρώνει - για πρώτη φορά,
κατά την τελευταία φάση της
πολιτικής ζωής - ο φαινομε-
νο «Αλλου» κομματος.

Η επιλογή αυτή δεν πρέ-
πει να ερμηνευθεί μόνον ως
άλλη μια μορφή έκφρασης
γενικής πολιτικής δυσαρε-
σκίας. Αλλά και ως μια έκ-
φραση πιθανής εναλλακτι-
κής έκφρασης. Άλλωστε, το
φαινομενο «Αβραμόπου-
λου» έχει ήδη διανύσει μια
διαδρομή και, προσεγγισθη-
κε και στο πλαίσιο της πα-
ρούσας δημοσκόπησης.

(Η ανάλυση των σχετικών
δεδομένων θα επεκταθεί σε
αλλο φυλλάδιο της «Ε», ο-
μως ορισμένα από αυτά θα
παρουσιαστούν και εδώ, α-
φού συναρτώνται με τη δυ-
ναμική που αναπτύσσεται
στην προθεση ψήφου).

5 Τα δεδομένα της προθε-
σης ψήφου μεταβάλλο-
νται αν εξετασθούν με βάση
τη διάκριση «πριν» και «με-
τά» την υπόθεση Οτσαλάν.

■ Η σύγκριση των τάσεων
στην προθεση ψήφου μετα-
ξύ των δύο αυτών στιγμών ε-
χει, ασφαλώς, ενδεικτική
μόνον αξία, δεδομένου του
μικρού αριθμού δείγματος
πληθυσμού (το 1/5 του συ-
νολού) κατά την «πριν» πε-
ρίοδο. Ορισμένα στοιχεία,
όμως, έχουν σημασία. Είτοι:
■ Το ποσοστό της Ν.Δ. δεν
μεταβάλλεται καθόλου με-
ταξύ της «πριν» και της «με-
τά» την εκδήλωση της κρί-
σης Οτσαλάν περιόδου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ 1999 (%)			
		Αποτελέσματα Βουλευτικών 1996	
		%	ΕΔΡΕΣ
ΠΑΣΟΚ	21,1	41,49	162
Ν.Δ.	27,9	38,12	108
ΚΚΕ	5,3	5,61	11
ΕΚΠΑ	4,6	5,12	10
ΔΗΚΚΙ	5,6	4,43	9
ΕΛΑ	1,0	2,94	-
ΑΛΛΟ	14,0	2,29	-
ΛΕΥΚΟ/ΑΚΥΡΟ	3,0		
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	2,7		
ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	14,7		
ΣΥΝΟΛΟ	100,0		

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ 1999 - ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΦΥΛΟ, ΗΛΙΚΙΑ, ΜΟΡΦΩΣΗ (%)									
	Φ	Γ	18-30	31-44	45-59	60+	Α' ΒΑΘΜΙΑ	Β' ΒΑΘΜΙΑ	Γ' ΒΑΘΜΙΑ
ΠΑΣΟΚ	20,6	21,6	18,5	17,3	23,5	25,1	25,6	18,3	19,2
Ν.Δ.	28,5	27,4	23,0	24,5	27,5	36,4	34,1	25,7	21,4
ΚΚΕ	4,4	6,1	5,0	7,6	4,7	3,7	5,2	4,7	6,8
ΕΚΠΑ	4,2	5,0	2,1	9,5	4,6	2,3	3,0	4,5	7,9
ΔΗΚΚΙ	6,1	5,1	4,4	4,6	8,6	4,8	5,3	5,6	5,9
ΕΛΑ	1,4	0,7	1,1	1,4	1,7	-	0,6	1,3	1,3
ΑΛΛΟ	14,3	13,8	25,2	14,1	8,4	8,4	9,0	16,9	16,9
ΛΕΥΚΟ/ΑΚΥΡΟ	3,3	2,8	3,6	3,9	3,3	1,4	1,7	3,5	4,4
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	2,7	2,7	2,5	2,3	2,6	3,4	1,9	2,8	4,1
ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	14,6	14,9	14,5	14,8	15,2	14,4	13,7	16,6	12,2

■ Αντιθέτως το ποσοστό του
ΔΗΚΚΙ διπλασιάζεται, το
ΠΑΣΟΚ εμφανίζει μείωση
3,2 μονάδων - με αποτέλε-
σμα να μεγαλώνει η διαφο-
ρά της απήχησης του από
αυτή της Ν.Δ. - ενώ αυξή-
νεται 2,5 μονάδων εμφανίζει η ε-
πιλογή «Αλλου» κομματος,
που βρισκόταν ήδη σε υψη-
λό ποσοστό κατά την «πριν»
Οτσαλάν περίοδο.

6 Από τον πίνακα 2, προ-
κύπτει μια αρκετά σα-
φή σταθερότητα στη διαφο-
ρά της Ν.Δ. από το ΠΑΣΟΚ:
Με εξαίρεση τα περισσότε-
ρα μορφωμένα στρώματα
του πληθυσμού (όπου η δια-
φορά των δύο κομμάτων πε-
ριορίζεται στις δύο μονά-
δες), σε καμία άλλη κατη-
γορία πληθυσμού η διαφο-
ρα αυτή δεν είναι μικροτε-
ρη των 4 μονάδων, με ανώ-

τερη τις 11 μονάδες περίπου
στα πιο ηλικιωμένα τμήμα-
τα του κοινού, στα οποία
φαίνεται να διαθέτει σαφώς
μεγαλύτερες αντοχές το δι-
κομματικό πρότυπο.

■ Το τελευταίο εμφανίζεται
εξαιρετικά ασθενές στους
νεότερους (41,5% τα δύο
κομματα), στους οποίους η
επιλογή «αλλο κομμα» ε-
κτινασσεται στο 25%, και
στις μεσες ηλικίες 31-44 ε-
τών, όπου βασικό χαρακτη-
ριστικό είναι το υψηλό πο-
σοστό των δύο κομμάτων
της αριστεράς (17,1%).

■ Το δικομματικό πρότυπο,
εκτός των λιγοτέρων μορ-
φωμένων στρωμάτων και
της «τρίτης ηλικίας», φαί-
νεται να είναι ανθεκτικό και
στην ύπαιθρο:

■ Όπως φαίνεται στον πίνα-
κα 3, στους αγροτικούς και

ημιαγροτικούς οικισμούς (πε-
ριοχές με υστέρηση του
ΠΑΣΟΚ στις τελευταίες βου-
λευτικές εκλογές) υπάρχει
μια συντριπτική υπεροχή
της Ν.Δ. της τάξεως των 15
μονάδων, η οποία και δια-
τηρεί σε υψηλά ποσοστά
την αθροιστική επιρροή των
δύο κομμάτων, ενώ το ΔΗΚ-
ΚΙ φαίνεται να διατηρεί το
πλεονέκτημα του.

■ Αντιθέτως, τα δύο κόμμα-
τα αθροίζουν εξαιρετικά χα-
μηλό ποσοστό στα δύο με-
γάλα πολεοδομικά συγκρο-
τήματα (Αθήνα - Θεσ/νίκη),
όπου η (μοναδική) ελαφρά
υπεροχή του ΠΑΣΟΚ συνο-
δεύεται από αυξημένα πο-
σοστά προθέσης ψήφου υπ-
έρ του ΣΥΝ και από συ-
γκριτικώς υψηλά ποσοστά
«ακέρως - λευκής» ψήφου,
«αλλου κομματος» και ψη-

λά ποσοστά μη - απάντησης
και μη - αποκρουστικότητα
στην προθεση ψήφου («δεν
γνωρίζω... τι θα ψηφίσω»).

Ισως στις δύο μεγάλες πο-
λεις της χώρας - στις οποίες
ψηφίζει σημαντικό μέρος
του εκλογικού σώματος, να
εκφραστεί έτσι κατεξοχήν
το φαινόμενο της ρευστότη-
τας και της σχετικής επιβε-
βαιμότητας του κομματικού
συστήματος.

7 Η συσπείρωση των ψη-
φοφόρων του κυβερνώ-
ντος κομματος βρίσκεται σε
πολύ χαμηλό επίπεδο: στον
πίνακα 4. Λιγότερο από 6
στους 10 (57%) ψηφοφόρους
του ΠΑΣΟΚ '96 δηλώνουν
την προθεση τους να επιβε-
βαιώσουν τη στήριξη τους

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 6

Τα ποσοστά της Ν.Δ. δεν αλλιάζουν καθόλου μετά την κρίση Οτσαλάν, ενώ το ΠΑΣΟΚ χάνει 3,2% που φαίνεται ότι κατευθύνεται προς ΔΗΚΚΙ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛ. 4

σε αυτό κατά τις επόμενες βουλευτικές εκλογές, σε αντίθεση με την ικανοποιητική αποτίμηση της Ν.Δ. (81,3%) και με μόνη σύγκριση το εκλογικό ακροατήριο του ΔΗΚΚΙ, το οποίο εμφανίζει μια παγιωμένη εικόνα στον προανατολισμό της ψήφου του.

■ Οι διαρροές του ΠΑΣΟΚ εμφανίζουν μια κατεύθυνση περισσότερο προς το ΔΗΚΚΙ, το οποίο με τον τρόπο αυτό εξισορροπεί τη χαμηλή συνοχή του: το 6,5% περίπου των ψηφοφόρων ΠΑΣΟΚ '96 που δηλώνουν πρόθεση ψήφου υπέρ του ΔΗΚΚΙ αντιστοιχεί στο 2,5% του συνολικού σώματος, με αποτέλεσμα το αυξημένο ποσοστό πρόθεσης υπέρ του κόμματος του κ. Τσοβόλα σε σύγκριση με τις 4,5 μονάδες που συγκέντρωσε στις εκλογές του Σεπτεμβρίου 1996.

■ Αντιθέτως, από τις διαρροές του ΠΑΣΟΚ, η Ν.Δ. ωφελείται μόνον κατά 1,5 περίπου μονάδα στο σύνολο των εκλογών, σε αντίθεση με τις 5 περίπου μονάδες που ωφελούνται αθροιστικά από τις διαρροές αυτές τα τρία μικρότερα κόμματα.

■ Ασφαλώς, το σημαντικότερο ποσοστό διαρροών του κυβερνώντος κόμματος καταγράφεται υπέρ του «άλλου κόμματος» (15,3%), όπως και ένα σημαντικό ποσοστό διαρροών για το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης (10,8%), ενώ το κυβερνών κόμμα έχει άλλο ένα 10% των εκλογών του του '96 στη «μη-διευκρινισμένη» ψήφο (δεν γνωρίζω - δεν απαντώ).

(Αξίζει εδώ να αναφερθεί, και πάλι ενδεικτικά, ότι μεταξύ της «πριν» και «μετά» Οτσαλάν φάσης της έρευνας εμφανίζεται έντονη αύξηση (τριπλασιασμός) η διαρροή από ΠΑΣΟΚ προς το ΔΗΚΚΙ, ενώ αύξηση παρουσιάζει και ο προανατολισμός υπέρ του «άλλου κόμματος» (από 10%, 17%).

8 Από τον πίνακα 5, φαίνεται ότι ορισμένες μακροπρόθεσμες παράμετροι στη δόμηση του εκλογικού ανταγωνισμού (όπως είναι οι παράμετροι που εκφράζονται μέσα από την αυτοποθέτηση του κοινού στην κλίμακα «αριστερά - δεξιά») εξακολουθούν να διατηρούν τη σημασία τους.

■ Το κυβερνών κόμμα διατηρεί τη στρατηγική του θέσης στο «μεσαίο» χώρο του άξονα «αριστερά - δεξιά» με μια αμφίπλευρη στήριξη του κυρίως στις δύο κοινωνικές θέσεις (4 και 6), αθροίζοντας το 75% των ψη-

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ 1999 - ΤΙ ΘΑ ΨΗΦΙΖΑΝ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ ΤΟΥ 1996 (%)

ΨΗΦΟΙ '96	ΠΑΣΟΚ '99	Ν.Δ. '99	ΚΚΕ '99	ΣΥΝ. '99	ΔΗΚΚΙ '99	ΠΟ.ΛΑΝ. '99	ΑΛΛΟ '99	Λ/Α '99	Δεν ψήφισε	Δεν είχε δικαίωμα να ψηφίσει	Δεν απαντώ
	57,0	0,6	3,8	4,3	6,2	5,0	4,2	-	-	20,6%	1,9
	4,1	81,3	-	-	-	15,0	8,3	-	12,5%	11,8%	1,9
	2,4	0,3	78,8	6,5	3,1	-	4,2	-	-	-	1,9
	3,1	1,3	1,9	65,2	-	-	1,4	-	12,5%	5,9%	0,6
	6,3	-	1,9	6,5	56,3	15,0	-	5,0	-	5,9%	3,1
	-	-	-	-	-	35,0	1,4	-	-	-	1,3
	15,3	10,8	7,7	13,0	15,6	30,0	79,2	-	12,5	38,2%	5,0
	1,5	1,3	1,9	2,2	3,1	-	1,4	80,0	25,0	-	2,5
	3,9	1,6	3,8	2,2	3,1	-	-	10,0	25,0	-	1,3
	6,3	2,8	-	-	12,5	-	-	5,0	12,5	17,6%	80,6

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ 1999 - ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ (%)

	Αθήνα/Θεσσα.	Αστικά	Ημιασ./Αγρ.
	18,8	23,0	22,4
	17,8	30,6	37,2
	5,9	6,3	3,9
	6,4	3,7	3,2
	5,7	4,4	6,2
	4	1,4	1,5
	16,3	11,4	13,2
	4,6	2,6	1,6
	5,2	1,7	7
	19,0	15,0	9,9

Ερευνες με διαχρονικότητα

Η «Ε» και η «Κ.Ε.» καθιερώνουν από σήμερα μια τακτική διερεύνηση των προθέσεων της κοινής γνώμης για τα μεγάλα πολιτικά θέματα του τόπου όπως και για τις εκτιμήσεις της για την κυβέρνηση και τα πολιτικά πρόσωπα γενικώς.

Σε συνεργασία με την εταιρεία «OPINION» θα διενεργούμε δημοσκοπήσεις:

□ Στα μέσα της άνοιξης και στην αρχή του φθινοπώρου κάθε χρόνο.

□ Πριν από κορυφαία πολιτικά γεγονότα, όπως οι ευρωεκλογές, οι γενικές και τοπικές εκλογές κ.λπ.

Οι δημοσκοπήσεις αυτές αποσκοπούν στη διαχρονική εκτίμηση των προθέσεων και των προτιμήσεων της κοινής γνώμης, καθώς η ευκαιριακή και αποσπασματική διεξαγωγή τέτοιων ερευνών περισσότερο συσκοτίζει παρά φωτίζει πρόσωπα και εξελίξεις.

ψηφοφόρων του στην περιοχή των θέσεων αυτών.

Ο μέσος όρος αυτοτοποθέτησης των «σημερινών» δυνητικών ψηφοφόρων ΠΑΣΟΚ κατοπτρίζει αυτήν ακριβώς τη μεσαία θέση του (4,8), ενώ η εικόνα αυτή αναπαράγεται και στους ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ '96.

■ Αντιθέτως, η Ν.Δ. εξακολουθεί να έχει το μεγαλύτερο μέρος των δυνητικών εκλογέων της στο δεξιό ακρό του άξονα αυτοτοποθέτησης (38,5% στη θέση 10) με ένα συνολικό μέσο όρο αυτοτοποθέτησης των δυνητικών της εκλογέων εμφανώς προς τα «δεξιά» (8,2).

■ Στο μεσαίο χώρο φαίνεται να υπάρχει ισχυρό φράγμα στη διεύθυνση της, και αυτό κατοπτρίζεται, με άλλο τρόπο, στη μικρή μετατόπιση ψηφοφόρων ΠΑΣΟΚ προς Ν.Δ., στην οποία ήδη αναφερθήκαμε.

■ Το φράγμα αυτό στη διεύθυνση της Ν.Δ. προς το

«μέσον» του πολιτικού φάσματος δεν μεταφράζεται αβίαστα σε μια ηγεμονία του ΠΑΣΟΚ στο χώρο αυτό.

Και τούτο διότι εκείνο που παρατηρείται στις μεσαίες θέσεις του άξονα είναι μια αυξημένη ρευστότητα, εκφραζόμενη στα υψηλά ποσοστά που συγκεντρώνει το «άλλο κόμμα», ιδιαίτερα δε στη θέση 5 του άξονα.

9 Μία από τις ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα δημοσκοπήση για την προσέγγιση της στάσης του κοινού έναντι του δημάρχου Αθηναίων και της πιθανότητας δημιουργίας κόμματος από αυτόν, αφορούσε τη «δυναμική ψήφο» για το πιθανό αυτό κόμμα και το βαθμό βεβαιότητας του κοινού για την «ψηφο» του αυτή.

■ Πρέπει να διευκρινισθεί ότι η ερώτηση αυτή δεν επε-

χει θέση ούτε πρόθεση ψηφού ούτε, κατά αυθεντική ερμηνεία, δυνητικής ψηφού. Αλλά ότι αποτελεί έναν τρόπο αποτίμησης της δυναμικής που αναπτύσσεται γύρω από το ενδεχόμενο ίδρυσης «κόμματος Αβραμπουλίου».

★ Ο βαθμός βεβαιότητας «δυναμικής ψηφού» του κοινού για το πιθανολογούμενο νέο «κόμμα» μετρήθηκε λοιπόν με μια 5βαθμια κλίμακα (1: «σίγουρα δεν θα το ψηφίσει», 5: «σίγουρα θα το ψηφίσει»).

■ Στον πίνακα 6 καταγράφονται δύο στοιχεία: αφενός η σημαντική αύξηση του ποσοστού βεβαιότητας «δυναμικής ψηφού» για το πιθανό νέο «κόμμα» στις θέσεις 5 και 6 της κλίμακας (στοιχείο που συνδέεται με

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 8

Το 27% των οπαδών της Ν.Δ. θα ψήφισε σίγουρα το κόμμα Αβραμόπουλου. Το ποσοστό αυτό αλληάζει το πολιτικό σκηνικό λίγο πριν τις ευρωεκλογές.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛ. 6

την αυξημένη εκλογική ρευστότητα αυτού του χώρου, όπως επισημάνθηκε προηγουμένως) και, αφετέρου, τα μεγάλα ποσοστά βεβαιότητας αυτής της «ψηφού» στην ακραία δεξιά θέση (10) της κλίμακας.

■ Πρέπει ασφαλώς να επισημανθεί ότι εκτός των θέσεων 9 και 10 της κλίμακας που δίνουν το 28% των βεβαιών «δυναμικών ψηφοφόρων» (30%) προέρχεται από το «μέσον» της κλίμακας «αριστερά - δεξιά» (θέση 5), με αποτέλεσμα ο μέσος όρος των προφίλ αυτών των βεβαιών «δυναμικών ψηφοφόρων» να έχει μια αρκετά αυθεντική **κεντροδεξιά** φρονησία (μέσος όρος 6,6 στη 10βαθμια κλίμακα «αριστερά - δεξιά»).

■ Στον τελευταίο πίνακα (7), αποτυπώνεται μια τάση στη δυναμική που ίσως αναπνέει από την πιθανή δημιουργία κόμματος από το δημαρχο Αθηναίων.

★ Με την υπόμνηση ότι το «κόμμα Αβραμόπουλου» είναι ένα υποθετικό μόρφωμα που δεν αποτελεί, ακριβώς ως υποθετικό, αντικείμενο προσανατολισμού του κοινού, και κατά συνέπεια στάσης του, και ότι η έρωση που χρησιμοποιήθηκε δεν μετράει στον εκλογικό ανταγωνισμό,

μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι καταγράφεται μια δυναμική στο σκληρό πυρήνα του εκλογικού σώματος:

10 Στους εκλογείς που δηλώνουν συγκεκριμένη πρόθεση ψήφου υπέρ της Ν.Δ., ένα σημαντικό ποσοστό (27%) εμφανίζεται «σίγουρο» (ότι) θα ψήφιζε» στις βουλευτικές εκλογές το κόμμα που «λέγεται ότι θα δημιουργηθεί από τον κ. Αβραμόπουλο»!

■ Αυτό είναι μια ένδειξη του βαθμού κατά τον οποίο το στρώμα αυτό των συντηρητικών ψηφοφόρων θα βρεθεί σε κατάσταση **διλημματική**, σε περίπτωση δημιουργίας κόμματος από το δημαρχο.

■ Το στρώμα αυτό αποτελεί το σημαντικότερο μέρος των σίγουρων «δυναμικών ψηφοφόρων» του πιθανού νέου «κόμματος» (περίπου 40%), ενώ ένα μικρότερο, αλλά σαφώς υπαρκτό, μέρος προέρχεται από εκείνους που δηλώνουν πρόθεση ψήφου υπέρ του ΠΑΣΟΚ.

■ Αντιθέτως, το μεγάλο τμήμα της σημαντικής, στην παρούσα δημοσκοπήση, μερίδας του κοινού που δηλώνει πρόθεση ψήφου υπέρ του «άλλου κόμματος» δεν τοποθετείται στους σίγουρους «δυναμικούς ψηφοφόρους» του «κόμματος Αβραμόπουλου»:

■ 4 στους 10 περίπου από τη σημαντική αυτή κατηγορία ψηφοφόρων δεν φαίνεται να καλυπνούνται καθόλου από την προοπτική δημιουργίας του νέου αυτού «κόμματος», υποδηλώνοντας μια στάση διαμαρτυρίας περισσότερο που καλύπτει ένα εν γένει «άλλο» κόμμα.

□ Από την παρουσίαση και ανάλυση των στοιχείων που επιχειρήθηκε για την πρόθεση ψήφου της παρούσας δημο-

ΠΙΝΑΚΑΣ 5		ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ 1999 (%)									
Αυτοτοποθέτηση στην κλίμακα «αριστερά-δεξιά»											
	Αριστερά	2	3	4	5	6	7	8	9	Δεξιά	
	25,3	14,6	26,3	34,4	33,6	32,3	13,7	7,8	1,8	3,5	
	-	4,8	3,2	6,6	11,6	22,3	43,0	72,0	84,4	86,3	
	33,8	19,3	14,0	5,8	2,3	0,9	3,8	-	-	-	
	11,6	17,7	20,9	9,1	1,9	5,6	1,5	-	-	-	
	5,3	4,6	7,2	10,8	8,3	6,8	4,2	-	1,8	1,6	
	-	-	-	-	0,6	1,3	5,2	-	-	3,0	
ΑΛΛΟ	8,5	17,2	5,3	15,4	20,2	14,4	15,6	8,7	3,9	1,7	
ΔΕΥΚΟ/ΑΚΥΡΟ	-	2,5	5,2	3,2	2,8	2,1	1,6	2,9	2,2	-	
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	1,5	2,5	6,1	2,9	4,0	3,5	1,6	2,9	-	-	
ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	13,9	16,8	11,8	11,8	14,9	10,8	9,9	5,8	5,9	4,0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6		ΒΑΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ ΔΥΝΗΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΥ ΓΙΑ ΚΟΜΜΑ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ (%)									
Αυτοτοποθέτηση στην κλίμακα «αριστερά-δεξιά»											
	Αριστερά	2	3	4	5	6	7	8	9	Δεξιά	
Σίγουρα δεν θα το ψήφισα	80,3	65,8	67,1	48,0	39,2	39,8	43,7	25,7	31,9	42,1	
2	2,0	3,2	5,3	14,1	9,2	14,5	6,4	11,7	5,7	4,7	
3	3,9	9,8	6,4	17,1	16,3	15,6	20,6	9,3	27,7	8,2	
4	4,0	6,6	3,7	4,1	8,8	6,3	4,5	17,5	10,5	9,8	
Σίγουρα θα το ψήφισα	5,8	12,3	12,3	10,4	20,2	20,2	22,4	27,4	22,0	31,3	
Δεν γνωρίζω	3,9	2,3	5,2	4,2	4,7	3,6	2,4	3,5	2,2	3,9	
Δεν απαντώ	-	-	-	1,7	1,5	-	-	4,9	-	-	

ΠΙΝΑΚΑΣ 7		ΠΡΟΘΕΣΗ ΨΗΦΟΥ (%)									
	ΠΑΣΟΚ '99	Ν.Δ. '99	ΚΚΕ '99	ΣΥΝ '99	ΔΗΚΚΙ '99	ΠΟΛ.ΑΝ. '99	ΑΛΛΟ '99	Α/Λ '99	Δεν γνωρίζω	Δεν απαντώ	
Σίγουρα δεν θα το ψήφισα	54,4	37,6	75,9	67,9	49,6	31,2	29,1	51,3	33,3	40,4	
2	9,3	6,5	5,6	11,5	2,7	19,6	9,3	-	11,9	8,9	
3	15,0	13,6	7,9	9,3	13,7	11,7	23,1	11,1	11,3	11,0	
4	4,6	10,2	1,6	1,6	6,9	14,2	9,9	11,4	2,7	8,9	
Σίγουρα θα το ψήφισα	13,0	27,0	4,8	9,7	27,3	23,3	23,7	13,0	26,2	17,6	
Δεν γνωρίζω	3,0	4,0	4,4	-	-	-	4,5	8,1	14,6	11,6	
Δεν απαντώ	0,7	1,1	-	-	-	-	0,4	5,1	-	1,6	

σκοπήσης, και λαμβανοντας υπόψη πάντα τη συγκυρία μέσα στην οποία αυτή διεξήχθη, διαγράφεται η προοπτική μιας σκληρής **αναμέτρησης** στην κάλη των ευρωεκλογών της 13ης Ιουνίου.

□ Ασφαλώς, η διαφορά υπέρ της Ν.Δ. επιβεβαιώνεται και εδώ ως σαφής και σημαντική. Την ίδια στιγμή, όμως, οι μετατοπίσεις ψήφων δεν ακολουθούν κατευθύν-

ση ομοιακή προς αυτή τη διαφορά, δηλαδή δεν εξαντλούνται στο ισοζύγιο του κλασικού δικομματισμού.

□ Αντιθέτως, αποτυπώνουν περισσότερο μια **ρευστότητα** τάσεων εκλογικής συμπεριφοράς, ευθέως αναλογη, ίσως, των γενικότερων και πιο μακροπρόθεσμων ενδείξεων δυσαρέσκειας και αποπολιτικοποίησης των εκλογέων. Αυτό το στοιχείο εν-

δεχομένως θα καταστεί εντονότερο, αν πληθυνθούν οι πολιτικοί «παίκτες», με

συνέπειες σαφείς. Αυτές όμως είναι ανεφικτό να προσεγγίσουν προς το παρόν.

Αύριο στην «Ε» η συνέχεια της δημοσκοπήσης. Τι λένε για την κυβέρνηση και την πολιτική της οι ψηφοφόροι.

Ποσοτική Πανελλαδική έρευνα (εκτός νήσων Ιονίου και Αιγαίου) με ατομικές συνεντεύξεις, χρήση ερωτηματολογίου και κάλης σε 1.218 άτομα, ηλικίας άνω των 18 ετών.

Συνολικά, επιλέχθηκαν 140 δειγματοληπτικά σημεία. Η έρευνα διήρκεσε από 9 έως και 25 Φεβρουαρίου και για την πραγματοποίηση της εργάστηκαν 50 συνεντευκτές και 9 επόπτες.

OPINION

